

КЫРГЫЗ ТИЛИ

9-КЛАСС

ВАРИАНТ № 3

(окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн мектептер үчүн)

Аты-жөнү: _____

2020

№ 1. Кириңди сөз катышкан сүйлөмдү белгилениз.

- А) Массалык маалымат каражаттарында айтылды.
- Б) Жол башчысы жакшы болду.
- В) Балам, сен бул ишти көрдүң беле?
- Г) Сөзсүз, бизге келгиле.

№ 2. Сырдык сөз катышкан сүйлөмдү белгилениз.

- А) Массалык маалымат каражаттарында айтылды.
- Б) Жол башчысы жакшы болду.
- В) Баракелде, сөзгө чечен адам экен.
- Г) Биринчиден, бизге кайрылгыла.

№ 3. Тыныш белгиси туура коюлган сүйлөмдү белгилениз.

- А) Менимче ынтымактуулук ийгиликтин ачкычы болот.
- Б) Менимче ынтымактуулук, ийгиликтин ачкычы болот.
- В) Менимче, ынтымактуулук ийгиликтин ачкычы болот.
- Г) Менимче ынтымактуулук ийгиликтин – ачкычы болот.

№ 4. Атоочтук түрмөккатышкан сүйлөмдү белгилениз.

- А) Жорго жүрүш салып, катуу чаптырып келе жатты.
- Б) Желеде кулундардын байланганын көрдү.
- В) Жайлоолордо чөп жакшы, жыш чыкты
- Г) Кожоюн сырттан келген меймандарды жакшы тосту.

№ 5. Татаал сүйлөмдүн курамында канча жөнөкөй сүйлөм ?

Жылдар жылып кылым өттү тоолор урап түз болду көлдөр соолуп боз болду.

- А) 2
- Б) 3
- В) 4
- Г) 6

№6. Тең байланыштагы татаал сүйлөмдү белгилениз.

- А) Адептүү адам болду да, үй-бүлөсүн уятка калтырган жок.
- Б) Окумуштуулардын кызыгуусун пайда кылып, эксперимент жүргүзүү башталды.
- В) Замандаштары келсе, ал абдан кубанмак.
- Г) Уулунун жеңишин көрүп, кубанычка батты.

№7. Мезгил багыныңкы сүйлөмдү белгилениз.

- А) Достору келбей калгандыктан, үйүн көздөй кетти
- Б) Экзаменди жакшы тапшыруу үчүн, жакшы даярдыктарды көрдү.
- В) Бир аз убакыт өткөндөн кийин, той башталат.
- Г) Жай айы келсе, биз каникулга чыгабыз.

№8. Себеп багыныңкы сүйлөмдү белгилениз.

- А) Кар кеткенден кийин, жер жашылданат.
- Б) Канчалык көптү окусаң, ошончолук көптү билесиң.
- В) Ынтымак бар жерде, ырыс да бар.
- Г) Эжем менден улуу болгондуктан, мен аны дайыма сыйлайм.

№9. Сыпат багыныңкы сүйлөмдү белгилениз.

- А) Жер жылыгансып, кар эрий баштады.
- Б) Жамгыр канчалык көп жааса, түшүм ошончолук мол болот.
- В) Кумурсканын өзү кичине болсо да, кайраты тоо аткарат.
- Г) Бала уктабаса, эне да уктабайт

№10. Орун багыныңкы сүйлөмдү белгилениз.

- А) Конок келген үчүн, анын көңүлү ачык болду.
- Б) Жамгыр көп жааса, чөп тез чыгат.
- В) Кыздарды күтпөстөн, өзү кетип калды.
- Г) Билим кайда болсо, өнөр да ошол жерде болот.

№11. Көрсөтүлгөн текст стилдин кайсы түрүнө мүнөздүү?

Таш бакалар. Таш бака башка сойлоочулардан өзүнүн түзүлүшүндөгү өзгөчөлүктөрү менен айырмаланып турат. Териси катуу сөөккө айланган.

- А) көркөм
- Б) публицистикалык
- В) илимий
- Г) расмий

№12. Мүнөздөмө, ишеним кат стилдин кайсы түрүнө мүнөздүү?

- А) көркөм
- Б) публицистикалык
- В) илимий
- Г) расмий эмес

№13. Аныктооч катышкан сүйлөмдү белгилеңиз.

- А) Балам, мүнөздөн жазба.
- Б) Азыркы заманда жакшы болду.
- В) Кыштын күнү суук болду.
- Г) Саламдашкан уул-кыз сиздики тура.

№14. Бышыктооч катышкан сүйлөмдү белгилеңиз.

- А) Канаттуулардын угуу органдары өрчүгөн.
- Б) Балдарга майрам уюштурулду.
- В) От менен ойнобо.
- Г) Рактар дарыяда жашайт.

№15. Асты сызылган сөздүн синтаксистик кызматын белгилеңиз.

Балыктар кумурска сымалдардын личинкалары ж.б. менен азыктанышат.

- А) ээ
- Б) баяндооч
- В) аныктооч
- Г) толуктооч

**ТЕКСТТИ КӨҢҮЛ КОЮП ОКУП, №16-20
ЧЕЙИНКИ ТАПШЫРМАЛАРДЫ
ТЕКСТТИН НЕГИЗИНДЕ АТКАРЫҢЫЗ.**

Манас айылы

1. Манас айылы Таласта, Кең-Колдун оозунда жайгашкан. 2. Манас айылын экиге бөлүп Кең-Кол суусу агып өтөт. 3. Манас атабыз ошол Кең-Кол өрөөнүндө жайлап-кыштап келген. 4. Кең-Кол өрөөнүнүн оозунда Манас атабыздын айтылуу Кароол-Дөбөсү жайгашкан. 5. Мына ушул

айылда Манас атабыздын күмбөзү бар. 6. 1995-жылы «Манас» эпосунун 1000 жылдыгы болор алдында Манас атанын күмбөзүн оңдоп, реставрация кылышкан.

№16. Тексттеги энчилүү аттарды белгилеңиз.

- А) айыл, оозунда, суу, ата, күмбөз
- Б) Манас, Талас, Кең-Кол, Кароол-Дөбө, «Манас»
- В) мына, ушул, экиге, ошол, бөлүп
- Г) реставрация, кылышкан, бар, агып өтөт, келген

№17. 5-сүйлөмдөгү илик жөндөмөсү уланган сөздү белгилеңиз.

- А) атабыздын
- Б) айылда
- В) күмбөзү
- Г) Манас

№18. Текстте колдонулган кептин түрүн белгилеңиз.

- А) оозеки стиль
- Б) жазуу стили
- В) ой жүгүртүү
- Г) баяндоо

№19. 4-сүйлөмдө өтмө мааниде колдонулган сөз айкашы:

- А) оозунда
- Б) Кароол-Дөбө
- В) айтылуу
- Г) өрөөн

№20. Текстте иреттик сан атооч катышкан сүйлөмдү белгилеңиз.

- А) 5-сүйлөмдө
- Б) 2-сүйлөмдө
- В) 6-сүйлөмдө
- Г) 4-сүйлөмдө

Тесттин жыйынтыгын баалоо:

- Ар бир туура аткарылган тапшырма 1 балл менен бааланат. Тестке жалпы максималдуу 20 балл берилет.
- Топтолгон баллды 5 баллдык баалоо шкаласына которуу:

Балл	Баа
1-6	"2"
7-10	"3"
11-14	"4"
15-20	"5"